

TRÍCH YẾU LUẬN ÁN
"CÁC YẾU TỐ NGÔN NGỮ TRONG ĐÀM PHÁN THƯƠNG MẠI QUỐC
TẾ (ANH-VIỆT ĐỐI CHIẾU)"

a) Tóm tắt mở đầu:

Tên tác giả: Nguyễn Xuân Thơm

Tên luận án: Các yếu tố ngôn ngữ trong đàm phán thương mại quốc tế (Anh-Việt đối chiếu)

Chuyên ngành: Lý luận ngôn ngữ, Mã số: 5.04.08,

Cơ sở đào tạo: Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia, Hà nội.

b) Nội dung bản trích yếu

Đối tượng nghiên cứu của đề tài này là hoạt động của yếu tố ngôn ngữ hình thành diễn ngôn đàm phán (DNĐP) thương mại quốc tế tiếng Anh và tiếng Việt. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài là nghiên cứu cơ chế vĩ mô (trường, thức, không khí) và cơ chế vi mô (cung-cầu thông tin) của DNĐP và tác động của các tham biến văn hoá đối với DNĐP thương mại quốc tế. Về phương pháp nghiên cứu, luận án sử dụng các phương pháp thống kê và miêu tả. Trong khi miêu tả, luận án đồng thời tiến hành đối chiếu để tìm ra các khác biệt và tương đồng giữa DNĐP bằng tiếng Anh và tiếng Việt.

Các kết quả nghiên cứu của luận án gồm:

(i) Luận án đã đưa ra một khung phân tích DNĐP trên các bình diện vĩ mô (trường, thức, không khí diễn ngôn) và vi mô (cung-cầu thông tin);

(ii) Luận án dựa trên các kết quả khảo sát để khẳng định các biến thể của trường và các hằng số của trường (mật độ thuật ngữ, độ dài phát ngôn);

(iii) Luận án khái quát hoá cấu trúc tổng thể, cấu trúc đơn vị của và khẳng định các đặc điểm chung nhất của DNĐP tiếng Anh và tiếng Việt. Về

đại thể, DNĐP (tiếng Anh và tiếng Việt) là loại diễn ngôn "nói cái được viết ra" (là kết quả của sự giao hoán giữa phong cách ngôn ngữ nói và phong cách ngôn ngữ viết).

(iv) Luận án trình bày các loại thái độ của người nói đối với người nghe (cử toạ), đối với thông điệp (điều mình nói ra) và đối với ý định của người nói. Tiếng Anh và tiếng Việt có những phương tiện khác nhau để thể hiện các cách nói giảm nhẹ nhằm tạo không khí mềm mỏng với con người, tăng cường quan hệ đối tác trong đàm phán.

(v) Luận án trình bày hai phương thức trực tiếp và gián tiếp trong biểu thị câu thông tin trong tiếng Anh và tiếng Việt. Luận án phát hiện cơ chế gián tiếp trong biểu thị câu là gián-tiếp-theo-quy-ước. Luận án cũng đưa ra các đối chiếu về cơ chế gián tiếp trong tiếng Anh và tiếng Việt.

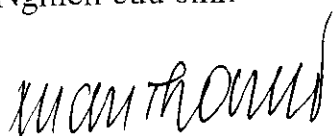
(vi) Luận án trình bày cơ chế cung theo mục đích của câu. Luận án đề cập các phương thức trả lời thẳng, phương thức biểu thị thái độ chưa quyết và các hành vi lảng tránh trả lời trong đàm phán.

(vii) Luận án khảo sát hoạt động của các cặp tham biến văn hoá chính trên DNĐP và bác bỏ khuynh hướng nghiên cứu giao tiếp trên cơ sở các định kiến văn hoá.

Luận án kiến nghị việc quay trở lại với yếu tố nội dung trong xây dựng chương trình, giáo trình giảng dạy ngoại ngữ cho các trường đại học chuyên ngữ ở Việt nam.

Hà nội ngày 26 tháng 6 năm 2001.

Nghiên cứu sinh

ThS. Nguyễn Xuân Tiêm

TM Tập thể hướng dẫn

GS.TSKH. Nguyễn Lai